

**ВІДДІЛ ОСВІТИ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ПАРХОМІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
БОГОДУХІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 18
КОМІРНИКА**

ВІДДІЛ ОСВІТИ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ПАРХОМІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
БОГОДУХІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора

Пархомівського ліцею

від «___» _____ 2026 р. № ___

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 18
КОМІРНИКА**

1. Загальні положення

1.1 Дана інструкція з охорони праці встановлює вимоги хорони праці перед початком, під час та по закінченню роботи працівника, який виконує обов'язки комірника школи, а також порядок його дій ти вимоги безпеки під час аварійних ситуацій.

1.2. До роботи на посаду комірника допускаються особи не молодше 18 років, які вивчили цю інструкцію з охорони праці, пройшли відповідну підготовку та засвоїли безпечні прийоми роботи на робочому місці в загальноосвітньому закладі.

1.3. Перед допуском до самостійної роботи комірник повинен пройти обов'язковий попередній (під час вступу на роботу) медичний огляд (обстеження), вступний інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки, первинний інструктаж з охорони праці безпосередньо на робочому місці.

1.4. Працівник повинен виконувати свої обов'язки відповідно до посадової інструкції, дотримуватися цієї інструкції з охорони праці, інструкції про заходи пожежної безпеки в загальноосвітньому закладі.

1.5.

- виконувати Правила внутрішнього трудового розпорядку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці;
- користуватися виданим спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту;
- пройти навчання і мати навички надання першої допомоги потерпілим у разі нещасного випадку;
- знати місце розташування аптечки, первинних засобів пожежогасіння, шляхи евакуації людей у разі виникнення аварії, стихійного лиха або пожежі;
- не приходити на роботу і не приступати до роботи в нетверезому стані, а також не приносити з собою і не розпивати на робочому місці спиртні напої;

- вживати заходів щодо ліквідації порушень правил охорони праці, повідомляти негайно про ці порушення фахівця з охорони праці та заступнику директора з адміністративно господарської роботи (завгоспу) закладу освіти;
- дотримуватися встановленого режиму роботи та відпочинку;
- виконувати тільки ту роботу, яка визначена його посадовою інструкцією;
- не виконувати розпоряджень, якщо вони не відповідають правилам охорони праці;
- не дозволяти стороннім особам бути присутніми на робочому місці;
- утримувати робоче місце протягом робочого дня в чистоті і порядку, стежити за підтримкою нормальних санітарних умов роботи на складі загальноосвітнього закладу, допоміжних і побутових приміщеннях;
- бути уважним в процесі роботи і не допускати порушень вимог охорони праці.

1.6._

- наявність гострих кромek, задирок, шорсткості на поверхнях складованих матеріалів, відходів, інвентарю, тари і т.д.;
- перевищена вологість повітря;
- підвищена або знижена температура повітря робочої зони;
- погана освітленість робочої зони, підвищена пульсація світлового потоку;
- підвищені показники напруги електричного кола, замикання якого може пройти через тіло людини;
- пожежовибухонебезпечні чинники та ін.

1.7. закладі освіти

- спецодягом і спецвзуттям відповідно до типових галузевих норм і колективним договором: халат бавовняний, черевики шкіряні або чоботи кирзові, рукавички. При роботі в зимовий період в неопалювальних приміщеннях та на зовнішніх роботах: куртка на утеплювальній підкладці, штани на утеплювальній підкладці, валянки;
- аптечкою з медикаментами;
- іншими засобами, які необхідні для виконання вимог даної інструкції.

1.8. При виконанні дорученої роботи необхідно дотримуватися прийнятої технології виконання роботи. Не слід застосовувати способи, що прискорюють виконання технологічної операції і призводять до порушення вимог безпеки.

1.9. При недотриманні вимог даної інструкції з охорони праці для комірника, працівник несе дисциплінарну, адміністративну та матеріальну відповідальність у порядку, встановленому трудовим договором, іншим законодавством України в залежності від тяжкості наслідків.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Одягти спецодяг, акуратно його заправити, не допускаючи звисаючих кінців, застібнути рукава, волосся прибрати під головний убір.

2.2. Комірник повинна перевірити:

- санітарно-гігієнічний стан кабінету, провітрити його;
 - перевірити наявність та справність стану обладнання, меблів, холодильного обладнання,
 - роботу системи освітлення, виключити наявність обірваних або неізольованих електроприладів;
 - справність електричних шнурів, вилок та розеток (розбавтаність з'єднань).
- а. У разі виявлення факту невідповідності до вимог, що не дає змоги безпечно працювати, інформувати керівника робіт та діє за його вказівками.
- б. Комірнику забороняється:
- зупиняти чи пускати обладнання, а також витирати його під час роботи;
 - самостійно здійснювати будь-які ремонтні роботи, що можуть становити небезпеку для життя і здоров'я оточуючих;
 - приносити до кабінету будь-які пристрої, речовини чи предмети, які можуть становити небезпеку.

2.5 У разі виявлення незначних порушень вимог безпеки комірник повинна зробити запис у журналі адміністративно-громадського контролю, якщо порушення не можуть бути усунені негайно.

2.6. У разі встановлення грубих порушень вимог безпеки необхідно негайно повідомити адміністрацію установи і не розпочинати роботу в даному приміщенні до ліквідації порушень.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Виконувати роботу згідно своїх функціональних обов'язків та посадових інструкцій з охорони праці, безпеки життєдіяльності:

- берегти державну власність;
- повністю виконувати вимоги охорони праці, пожежної безпеки, передбачені відповідними правилами, інструкціями, наказами;
- тримати в порядку і чистоті своє робоче місце, не порушувати санітарно-гігієнічні правила;
- утримуйтесь від дій, які заважають іншим працівникам виконувати свої обов'язки;

3.2. Дотримуватись зобов'язання щодо охорони праці, передбачених правилами внутрішнього трудового розпорядку установи:

- під час роботи необхідно уникати протягів.

3.3 Співпрацювати з адміністрацією у справі організації безпечних нешкідливих умов праці, особисто вживати посильних заходів щодо усунення будь-якої ситуації, яка створює загрозу здоров'ю чи життю, або здоров'ю оточуючих людей, повідомляти про небезпеку безпосередньо керівника установи, або іншу посадову особу, яка його замінює.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Після закінчення роботи необхідно уважно оглянути приміщення.

4.2. Упорядкувати робоче місце. Покласти документацію, приладдя й інші

матеріали у встановлене місце.

4.3. Звернути увагу на електроустаткування і електропроводку в приміщенні (наявність травмонебезпечних факторів). Перевірити, чи закриті вікна, квартирки, вимкнути світло.

4.5. Інформувати керівника установи чи безпосереднього керівника робіт про всі несправності, помічені під час роботи.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі виникнення пожежі (ознак горіння) викликати представників пожежної охорони по телефону **101** та вжити можливих заходів щодо евакуації людей, гасіння (локалізації) пожежі наявними засобами первинного пожежогасіння та збереження майна установи, дотримуючись порядку дії під час ліквідації пожежі згідно з Інструкцією з пожежної безпеки.

До того ж слід пам'ятати, що гасіння електротехнічних пристроїв, що горять і перебувають під напругою, виконується тільки після їхнього попереднього відмикання від електромережі і здійснюється за допомогою вуглекислотних або порошкових вогнегасників, а в окремих випадках – сухим піском.

5.2. Під час виклику аварійно-рятувальних служб назвати адресу об'єкта, місце виникнення події, обстановку, наявність потерпілих осіб, повідомити своє прізвище.

5.3. Надання першої медичної допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження. У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно приступити до проведення штучного дихання та зовнішнього масажу серця, негайно викликати за телефоном 103 швидку медичну допомогу.

Дії при ураженні електричним струмом:

- необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення — відтягнути його від струмопровідних частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;
- при відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно зробити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу (103).

Дії при пораненні:

- для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет і накласти стерильний перев'язувальний матеріал;
- якщо індивідуального пакета не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту тканину (носову хустинку тощо). На те місце тканини, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель розчину йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти тканину на рану. Особливо важливо застосовувати розчин йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах необхідно пошкоджену кінцівку закріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;
- при передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом, снігом чи холодною водою) або зробити холодний компрес;
- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення пошкодження спинного мозку;
- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлі, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

Дії при кровотечі:

- для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом, складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4—5 хв; якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи шматок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

6. Алгоритм дії під час сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА»

6.1 Негайні заходи на складі:

- Припинити видачу або приймання будь-яких товарів, продуктів чи інвентарю.
- Вимкнути освітлення та всі електроприлади в складських приміщеннях.
- Перевірити, чи зачинені вікна (кватирки) у складських залах для запобігання пошкодженню майна від вибухової хвилі.

6.2 Безпека приміщень:

- Зачинити склад на замок та перевірити надійність замикання дверей (щоб уникнути мародерства або випадкового потрапляння сторонніх осіб).
- Мати при собі зв'язку ключів від усіх складських секцій та холодильних камер.

6.3 Робота із засобами захисту:

- Якщо склад засобів індивідуального захисту (маски, аптечки, ліхтарі) знаходиться під вашим контролем — забезпечити їх оперативну видачу відповідальним особам перед спуском в укриття.

6.4 Евакуація:

- Перевірити, чи не залишилися люди у віддалених зонах складських приміщень

- Негайно попрямувати до укриття за встановленим маршрутом.

6.5 Дії в укритті:

- Доповісти завгоспу про стан закриття складів та наявність ключів.
- Бути готовим надати інформацію про наявність запасів технічної води, засобів гігієни чи інструментів, що зберігаються на складі, у разі екстреної потреби.

6.6 Дії після відбою (після виходу з укриття):

- Провести огляд складських приміщень на предмет цілісності замків, дверей та відсутності проривів комунікацій.
- Перевірити роботу холодильного обладнання (чи не відбулося аварійного відключення).
- У разі виявлення пошкоджень майна — негайно скласти акт або доповісти завідувачу господарством.

**Відповідальна за організацію
роботи з охорони праці**

_____ **Тетяна ФЕДОРЕНКО**

УЗГОДЖЕНО:

**Інженер з охорони праці
групи господарського обслуговування
відділу освіти**

Краснокутської селищної ради _____ **Ірина РВИБОРОДА**

**Юрисконсульт
групи по господарському обслуговуванню
відділу освіти**

Краснокутської селищної ради _____ **Марія СУРГАЙ**

Ознайомлений(на)